Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
JULIANE KOKOTT,
predstavljeni 23. aprila 2015 [1]

Zadeva C-21/14 P

Evropska komisija
proti

Rusal Armenal

„Pritožba — Damping — Uvoz nekaterih aluminijastih folij s poreklom iz Armenije, Brazilije in Kitajske — Člen 2(7) Uredbe (ES) št. 384/96 — Skladnost s protidampinškim sporazumom — Člen 277 PDEU“

I – **Uvod**

1. Z obravnavano pritožbo Evropska Komisija izpodbija sodbo Splošnega sodišča z dne 5. novembra 2013, [2] s katero je razglasilo za nično Protidampinško uredbo (v nadaljevanju: sporna uredba), [3] v delu, ki se nanaša na armensko družbo Rusal Armenal ZAO.

2. Komisija pri tem zlasti ugovarja oceni Splošnega sodišča, po kateri določba osnovne uredbe, [4] na kateri temelji sporna uredba, po pristopu Armenije k STO v letu 2003 ni več v skladu s pravili Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (v nadaljevanju: GATT); [5] česar posledica je ničnost sporne uredbe. [6]

3. Obravnavana zadeva daje Sodišču priložnost odgovoriti na vprašanje, ali in če ja, pod kakšnimi pogoji je treba upoštevati pravila GATT pri uporabi predpisov prava Unije.

II – **Pravni okvir**

A – *Pravila GATT*

4. Pravila GATT vsebujejo podrobne določbe o pojmu dampinga in določanju normalne vrednosti.

1 — Jezik izvirnika: nemščina.

2 — Sodba Rusal Armenal/Svet (T-512/09, EU:T:2013:571, v nadaljevanju: izpodbijana sodba).

3 — Konkretno gre pri tem za Uredbo Sveta (ES) št. 925/2009 z dne 24. septembra 2009 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in o dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz nekaterih aluminijastih folij s poreklom iz Armenije, Brazilije in Ljudske republike Kitajske (UL L 262, str. 1).

4 — Konkretno gre pri tem za Uredbo Sveta (ES) št. 384/96 z dne 22. decembra 1995 o zaščiti proti dumpinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 10, str. 45), kakor je bila spremenjena (nadomeščena z Uredbo Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL L 343, str. 51, popravek v UL 2010, L 7, str. 22)) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 10, str. 45).

5 — Splošni sporazum o carinah in trgovini (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 91).

6 — Glej točko 59 izpodbijane sodbe.

5. Damping je podan, če se proizvodi ene države dajejo na trg druge države po nižji vrednosti „od normalne vrednosti“ teh proizvodov.

6. Pri določanju normalne vrednosti se razlikuje glede na to, ali se v državi izvoznici cene na domačem trgu oblikujejo prosto ali ne. Na vrednost proizvodov načeloma odločilno vpliva notranja cena proizvodov. Če pa v državi izvoznici vse notranje cene določa država, ali če je na domačem trgu monopolna trgovina, je treba normalno vrednost proizvodov, ki se izvažajo, določiti na podlagi drugih meril.

7. Odstavek 1 člena VI GATT 1994 določa:

„[…] Pogodbenice priznavajo, da mora biti damping, na podlagi katerega se proizvodi ene države vnašajo v gospodarstvo druge države po nižji vrednosti od normalne vrednosti teh proizvodov, obsojen […] V smislu tega člena se za izdelek, ki se izvaža iz ene v drugo državo, šteje, da je na ozemlje države uvoznice uvožen po ceni, ki je nižja od njegove normalne vrednosti, če je cena tega izdelka:

a) nižja od primerljive cene v redni trgovini za podoben izdelek, ki je namenjen porabi v državi izvoza; […]“

8. V drugi dopolnilni določbi k odstavku 1 člena VI GATT 1994 je v Prilogi I pojasnjeno:

„Splošno je znano, da pri uvozu s poreklom iz države s popolnoma ali skoraj popolnoma monopolno trgovino, ko država določa notranje cene, primerljivost cen […] lahko povzroča posebne težave in da v takih primerih pogodbenice uvoznice lahko ocenijo, da je treba upoštevati možnost, da natančna primerjava z notranjimi cenami navedene države ni vedno ustrezna.“

9. Člen 1 Sporazuma o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 (v nadaljevanju: protidampinški sporazum)[7] glede tega določa:

„Protidumpinški ukrep se uporabi samo v okoliščinah, ki so predvidene v členu VI GATT 1994 in po uvedenih […] preiskavah, ki se izvajajo v skladu z določbami tega sporazuma. Določbe, ki sledijo, urejajo uporabo člena VI GATT 1994 glede postopkov protidumpinške zakonodaje ali predpisov.“

10. Člen 2 navedenega sporazuma vsebuje podrobnejše določbe glede ugotavljanja dumpinga in normalne vrednosti, pri čemer ne razlikuje izrecno med državami s tržnim gospodarstvom in državami brez tržnega gospodarstva, vendar v členu 2.7 poudarja:

„Ta člen ne posega v drugo Dopolnilno določbo k odstavku 1 člena VI v Prilogi I h GATT 1994.“

B – *Pravo Unije*

11. Zakonodajalec unije je zaradi zaščite proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije, izdal več pravnih aktov.

1. Osnovna uredba

12. V uvodni izjavi 3 in 4 osnovne uredbe so navedeni njeni cilji, in sicer da je ob upoštevanju novih sporazumov o izvajanju člena VI GATT „zato primerno spremeniti pravila Skupnosti […]“, pri čemer je „[…] bistvenega pomena, da Skupnost […], upošteva, kako jih interpretirajo glavni trgovinski partnerji Skupnosti“.

7 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 189.

13. V uvodni izjavi 5 osnovne uredbe je navedeno:

„ker […] sporazum o dumpingu […] vsebuje nova in podrobnejša pravila, ki se nanašajo predvsem na izračun dumpinga, […]; ker bi bilo glede na obseg sprememb in, da se zagotovi primerno in transparentno izvajanje novih pravil, treba vnesti besednjak novih sporazumov v zakonodajo Skupnosti v največji možni meri“.

14. V zvezi z določitvijo normalne vrednosti proizvodov je v uvodni izjavi 7 osnovne uredbe navedeno:

„ker se pri določanju normalne vrednosti za države brez tržnega gospodarstva zdi smiselno določiti pravila za izbiro primerne tretje države s tržnim gospodarstvom, ki naj se uporabi za ta namen […]“.

15. Člen 1(2) osnovne uredbe določa:

„Izdelek šteje kot dumpinški, če je njegova izvozna cena pri izvozu v Skupnost manjša kot primerljiva cena podobnega izdelka, ki se pojavlja v običajnem poteku trgovanja, uveljavljenim za državo izvoznico.“

16. Člen 2(7) osnovne uredbe glede določitve normalne vrednosti v protidampinškem postopku določa:

„(a) V primeru uvoza iz držav brez tržnega gospodarstva[8] se določi normalna vrednost na podlagi cene ali računsko določene vrednosti v tretji državi s tržnim gospodarstvom ali cene, ki velja pri izvozu iz te tretje države v druge države, vključno s Skupnostjo, ali, kjer to ni mogoče, na kateri koli drugi razumni osnovi […]

[…]

(b) Pri protidampinških preiskavah v zvezi z uvozom iz […] katere koli države, ki nima tržnega gospodarstva in je članica WTO na dan začetka preiskave, se normalna vrednost določi v skladu z odstavki 1 do 6[9], če se na podlagi ustrezno utemeljenih zahtevkov enega ali več proizvajalcev, vključenih v preiskavo, in v skladu z merili in postopki, določenimi v pododstavku (c), pokaže, da za tega proizvajalca ali proizvajalce prevladujejo pogoji tržnega gospodarstva glede proizvodnje in prodaje zadevnega podobnega proizvoda. Kadar ni tako, se uporabljajo pravila, določena v skladu s pododstavkom (a).

(c) Zahtevek pod pododstavkom (b) mora […] vsebovati zadostne dokaze, da proizvajalec deluje v pogojih tržnega gospodarstva […]“.

2. Sporna uredba

17. S sporno uredbo se je s sklicevanjem na osnovno uredbo v letu 2009 uvedla dokončna protidampinška dajatev na uvoz nekaterih aluminijastih folij s poreklom iz Armenije, Brazilije in Ljudske republike Kitajske.

18. Na podlagi uvodne izjave 20 te uredbe „[…] je Armenija, […], v opombi k členu 2(7)(a) osnovne uredbe izrecno navedena kot ena od držav z netržnim gospodarstvom. Obravnava proizvajalcev izvoznikov v državah z netržnim gospodarstvom, ki so članice STO, je navedena v členu 2(7)(b). […]“.

8 — Sem spadajo Albanija, Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Severna Koreja, Kirgisistan, Republika Moldavija, Mongolija, Tadžikistan, Turkmenistan in Uzbekistan.

9 — Navedeni odstavki pri ugotavljanju normalne vrednosti upoštevajo razmere na domačem trgu države izvoznice, pri čemer ne upoštevajo primerljive tretje države.

19. Na podlagi člena 1 sporne uredbe je bila s tem med drugim prizadeta armenska družba Rusal Armenal. Zahtevek te družbe za priznanje statusa družbe, ki deluje v tržnem gospodarstvu, je bil zavrnjen, ker se je kot „ustrezna in primerna primerljiva država“ [10] s tržnim gospodarstvom uporabila Turčija in so se za določitev normalne vrednosti njenih proizvodov in za določitev stopnje dampinga njenih izvozov upoštevale turške cene.

20. Na uvoz armenskih proizvodov je bila tako s členom 1(2) sporne uredbe uvedena dokončna protidampinška dajatev po stopnji 13,4 %.

III – **Postopek na prvi stopnji in izpodbijana sodba**

21. Družba Rusal Armenal je v okviru postopka na prvi stopnji s svojim prvim pritožbenim razlogom grajala kršitev protidampinškega sporazuma.

22. Zakonodajalec Unije je, s tem ko pri določitvi normalne vrednosti ne upošteva razmer v Armeniji, temveč razmere v drugih državah, prekoračil pravni okvir, določen s protidampinškim sporazumom. Osnovna uredba se zato za družbo Rusal Armenal ne more uporabiti, sporno uredbo pa je treba zaradi kršitve protidampinškega sporazuma v delu, ki se nanaša na to družbo, razglasiti za ničnо.

23. Splošno sodišče je tožbi ugodilo in glede tega v bistvu navedlo, da je zakonodajalec Unije s členom 2 osnovne uredbe nameraval izpolniti določene obveznosti iz člena 2 protidampinškega sporazuma, ki se nanašajo tudi na ugotovitev obstoja dampinga. [11] Glede določitve normalne vrednosti osnovna uredba in izpodbijana uredba odstopata od protidampinškega sporazuma, ki obsega „skupek jasnih, natančnih in podrobnih pravil, ki določajo postopek za izračun normalne vrednosti podobnega izdelka […], ne da bi na ta pravila vezala pogoje, na podlagi katerih bi imele članice STO prosto presojo glede njihove uporabe“. [12]

24. Komisija s pritožbo izpodbija sodbo Splošnega sodišča, s katero je bila sporna uredba v delu, ki se nanaša na družbo Rusal Armenal, razglašena za ničnо.

IV – **Zahtevki in bistvene trditve strank v postopku**

25. Komisija s podporo Evropskega parlamenta in Sveta Sodišču predlaga, naj

— izpodbijano sodbo razveljavi;

— prvi pritožbeni razlog pritožbe na prvi stopnji zavrne kot neutemeljen;

— zadevo vrne Splošnemu sodišču v ponovni preizkus preostalih pritožbenih razlogov;

— pridrži odločitev o stroških na obeh stopnjah.

26. V obrazložitvi svoje pritožbe se Komisija sklicuje na tri pritožbene razloge.

27. Prvič, Splošno sodišče naj bi odločilo *ultra petita*, ker je družba Rusal Armenal zgolj v pritožbi, ne pa tudi v odgovoru na pritožbo uveljavljala, da se osnovna uredba ob upoštevanju določb protidampinškega sporazuma ne more uporabiti. Navedena družba torej pri tem pritožbenem razlogu ni vztrajala.

10 — Tako uvodna izjava 36 izpodbijane uredbe.

11 — Točka 36 izpodbijane sodbe.

12 — Točka 50 izpodbijane sodbe.

28. Drugič, Splošno sodišče naj bi napačno razlagalo osnovno uredbo in namen zakonodajalca pri izdaji tega predpisa v smislu sodbe Nakajima.[13] Splošno sodišče naj bi zmotno domnevalo, da je zakonodajalec Unije z osnovno uredbo želel izpolniti obveznosti, ki izhajajo iz prava STO. Zadnje navedeno torej ne pride v poštev kot merilo za presojo zakonitosti osnovne uredbe, zlasti ker protidampinški sporazum ne prepoveduje, da se v državi, kot je Armenija, ki je v prehodu iz socialističnega planskega gospodarstva v tržno gospodarstvo, normalna vrednost izdelkov določa tako, da se upošteva tržni položaj v primerljivi državi s tržnim gospodarstvom, v obravnavanem primeru v Turčiji.

29. Tretjič, Splošno sodišče naj bi z razglasitvijo ničnosti sporne uredbe kršilo načelo institucionalnega ravnovesja.

30. Družba Rusal Armenal nasprotuje navedenim pritožbenim razlogom in predlaga, naj se pritožba zavrne, Komisiji in Svetu pa naj se naložijo njuni stroški in stroški družbe Rusal Armenal.

V – **Pravna presoja**

A – *Prvi pritožbeni razlog*

31. Če se s prvim pritožbenim razlogom zastopa stališče, da je armenska družba s svojo repliko umaknila ugovor nezakonitosti na podlagi člena 277 PDEU, pritožnici ni mogoče ugoditi.

32. Od strank po eni strani ni mogoče pričakovati, da bodo svoje navedbe v vsakem procesnem pisanju v celoti znova ponovile. Takšno ravnanje ne bi bilo v skladu z načelom ekonomičnosti postopka. Po drugi strani iz pisnih izvajanj armenske družbe vseskozi izhaja, da se sklicuje na člen 277 PDEU in da v zvezi s tem meni, da člen 2(7) osnovne uredbe ni združljiv s pravom STO.[14]

33. Prvi pritožbeni razlog je torej treba zavrniti.

B – *Drugi pritožbeni razlog*

34. S svojim drugim pritožbenim razlogom pritožnica v bistvu graja, da je Splošno sodišče pravno napačno izhajalo iz tega, da je zakonodajalec Unije s členom 2(7) osnovne uredbe želel izpolniti obveznosti iz protidampinškega sporazuma. Ta graja je tesno povezana z vprašanjem, ali je Splošno sodišče ustrezno upoštevalo sodbo Nakajima.[15]

1. Pravo STO kot merilo za presojo zakonitosti pravnih aktov Unije

35. Načeloma velja, da Unija, kot je razvidno iz člena 3(5) PEU, prispeva k doslednemu spoštovanju in razvoju mednarodnega prava. Zato mora ob sprejetju akta spoštovati mednarodno pravo v celoti.[16] Institucije Unije so na podlagi člena 216(2) PDEU, kadar mednarodne sporazume sklene Unija, vezane s takimi sporazumi, ki prevladajo nad akti Unije.[17]

13 — Sodba Nakajima/Svet (C-69/89, EU:C:1991:186).

14 — Glej na primer točko 31 replike na prvi stopnji.

15 — Sodba Nakajima/Svet (C-69/89, EU:C:1991:186).

16 — Sodba Air Transport Association of America in drugi (C-366/10, EU:C:2011:864, točka 101).

17 — Sodbe Intertanko in drugi (C-308/06, EU:C:2008:312, točka 42), Air Transport Association of America in drugi (C-366/10, EU:C:2011:864, točka 50) in Svet in drugi/Vereniging Milieudefensie in Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht (C-401/12 P do C-403/12 P, EU:C:2015:4, točka 52).

36. Na določbe mednarodnega sporazuma, katerega pogodbenica je Unija, se je mogoče v podporo tožbi za razglasitev ničnosti akta sekundarne zakonodaje Unije ali ugovoru nezakonitosti takega akta sklicevati, le če narava in sistematika tega sporazuma temu ne nasprotujeta in so te določbe z vidika svoje vsebine nepogojne in dovolj natančne. [18]

37. Za akte STO zaradi njihove specifične narave veljajo določene posebnosti. Pred kratkim je Sodišče ponovno poudarilo, da samo kadar je bil namen Unije z enim od njenih aktov izpolniti posebno obveznost, ki jo je prevzela v okviru sporazumov, sklenjenih v okviru STO (sodba Nakajima), ali kadar zadevni pravni akt Unije izrecno napotuje na natančne določbe teh sporazumov (sodba Fediol [19]), je Sodišče pristojno za nadzor zakonitosti zadevnega akta in aktov, sprejetih za njegovo uporabo, glede na pravila iz teh sporazumov. [20]

38. Preizkus zakonitosti sekundarnega prava Unije na podlagi pravnih aktov STO je lahko, če je mogoče ugotoviti ustrezen namen zakonodajalca Unije, vprašljiv zlasti na področju protidampinškega sistema. Ta je „z vidika zasnove in uporabe enovit […]“ [21] in lahko zaradi tega po svoji naravi služi kot merilo za zakonitost pravnih aktov Unije.

39. Sodišče še ni podalo jasnega odgovora na vprašanje, kako se mora izraziti volja zakonodajalca Unije, ki je bila upoštevna v sodbi Nakajima, in na podlagi katerih meril se ugotavlja. V sodbah Nakajima/Svet [22] in Petrotub in Republica [23] se je sklicevalo na uvodne izjave pravnega akta Unije in z njihovo pomočjo ugotavljalo, ali je zakonodajalec Unije z določeno normo sekundarnega prava želel izpolniti „posebne obveznosti“, [24] ki izhajajo iz določene, vsebinsko povezane določbe protidampinškega kodeksa [25] oziroma protidampinškega sporazuma. [26] Če se z določbami sekundarnega prava v primerjavi z protidampinškimi določbami GATT nasprotno sledi „popolnoma drugačnemu cilju“, [27] slednje kot merilo presoje ne pridejo v poštev. [28]

40. Iz navedenega lahko sledita dva sklepa.

41. Po eni strani iz sodne prakse Sodišča ne izhaja, da se akt sekundarne zakonodaje abstraktno in nepogojno presoja na podlagi ciljev sporazumov STO. Obseg preizkusa Sodišča je veliko bolj odvisen od namena zakonodajalca Unije pri sprejemanju sekundarne zakonodaje: če takšnega namena ni, ali če ga ni mogoče v zadostni meri dokazati, prava STO kot merila za preizkus sekundarnega prava ni mogoče uporabiti.

18 — Sodbe FIAMM in drugi/Svet in Komisija (C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točki 110 in 120), Air Transport Association of America in drugi (C-366/10, EU:C:2011:864, točke od 53 do 55) in Svet in drugi/Vereniging Milieudefensie in Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht (C-401/12 P do C-403/12 P, EU:C:2015:4, točka 54).

19 — Sodba Fediol/Komisija (70/87, EU:C:1989:254).

20 — Tako sodba Svet in drugi/Vereniging Milieudefensie in Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht (C-401/12 P do C-403/12 P, EU:C:2015:4, točka 56), s sklicevanjem na sodbe Fediol/Komisija (EU:C:1989:254, točke od 19 do 23), Nakajima/Svet (EU:C:1991:186, točke od 29 do 32), Nemčija/Svet (C 280/93, EU:C:1994:367, točka 111) in Italija/Svet (C-352/96, EU:C:1998:531, točka 19).

21 — Sodba Svet in drugi/Vereniging Milieudefensie in Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht (C-401/12 P do C-403/12 P, EU:C:2015:4, točka 59).

22 — Sodba Nakajima/Svet (EU:C:1991:186, točka 30).

23 — Sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točka 55).

24 — Sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točka 56).

25 — Tako v sodbi Nakajima/Svet.

26 — Tako v sodbi Petrotub in Republica.

27 — Sodba Nakajima/Svet (EU:C:1991:186, točka 40).

28 — Glej glede tega tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca L. A. Geelhoeda v zadevi Franz Egenberger (C-313/04, EU:C:2005:733, točka 76) in generalnega pravobranilca A. Saggia v zadevi Portugalska/Svet (C-149/96, EU:C:1999:92, točka 17).

42. Po drugi strani takšnemu namenu zakonodajalca Unije ni mogoče pritrditi, če iz uvodnih izjav k določenemu pravnemu aktu Unije zgolj na splošno izhaja, da je treba sporni akt sprejeti ob upoštevanju mednarodnih obveznosti Unije.[29] Za uporabo sodbe Nakajima zadošča oziroma je nujno, da iz vsebine spornega pravnega akta Unije nedvomno izhaja poseben namen izpolniti določene in vsebinsko jasne obveznosti STO, in da je treba določiti, s katero normo katerega pravnega akta sekundarnega prava bo ta obveznost konkretno izpolnjena.

43. Na tej podlagi je tako treba ugotoviti, ali se je izpodbijana sodba upravičeno sklicevala na sodbo Nakajima, pritrdila obstoju namena zakonodajalca Unije, da s sporno določbo osnovne uredbe izpolni določene obveznosti, in končno zanikala njeno uporabo v breme armenske družbe.

2. Namen zakonodajalca Unije pri sprejemu osnovne uredbe

44. Pri sprejemanju osnovne uredbe se je zakonodajalec Unije vsebinsko vsekakor naslonil na protidampinški sporazum, kar je poudaril v uvodnih izjavah.[30] Tako osnovna uredba v uvodni izjavi 5 glede protidampinškega sporazuma navaja, da „bi bilo treba vnesti besednjak sporazuma v zakonodajo Skupnosti *v največji možni meri*[31]“.

45. Vendar to še ne pomeni, da zakonodajalec Unije prepoveduje vsakršna odstopanja osnovne uredbe od vsebine sporazuma, in da si je zakonodajalec zadal zlasti nalogo, da bo pri določanju normalne vrednosti izdelka obvezno upošteval normativni instrumentarij protidampinškega sporazuma.

46. Uvodne izjave 5 namreč ni mogoče obravnavati ločeno in vseobsežno. Ker bi bilo treba, kot izhaja že iz besedila te uvodne izjave, v osnovno uredbo vnesti besednjak sporazuma „v največji možni meri“, že iz slednjega izhaja, da je zakonodajalec Unije pri sprejemu pravnega akta upošteval možnost, da bi bil lahko popolni prevzem sporazuma v pravo Unije v nasprotju z nasprotnimi razmisleki Unije.

47. Iz uvodne izjave 5 tako ne izhaja nepogojna volja zakonodajalca osnovne uredbe, da mora biti vsebina osnovne uredbe popolnoma v skladu s protidampinškim sporazumom in da je zato vsaka določba osnovne uredbe, ki odstopa od protidampinškega sporazuma, v neskladju z voljo zakonodajalca Unije.

48. Takšna razlaga pomena in vsebine uvodne izjave 5 je v skladu s sodbo Nakajima: iz sodbe Nakajima/Svet ne izhaja, da je avtomatično neupoštevanje osnovne uredbe posledica vsakega vsebinskega odstopanja od protidampinškega sporazuma. Predmet te sodbe so bili namreč drugi pravni akti, in sicer Uredba št. 2423/88 in protidampinški kodeks 1979. Tudi sodba Petrotub in Republica,[32] katere predmet sta že bila osnovna uredba in protidampinški sporazum, takšnega širokega sklepanja ne dopušča. Sicer iz navedene sodbe izhaja, da je namen osnovne uredbe „zlasti, da se nove in izčrpne določbe protidampinškega sporazuma, med katere spadajo zlasti določbe o izračunu stopnje dampinga, *kolikor je mogoče*[33] prenesejo v pravo Skupnosti“, in v naslednji točki navaja, da „iz tega izhaja, da je Skupnost sprejela osnovno uredbo z namenom izpolnitve svojih mednarodnih obveznosti iz protidampinškega sporazuma“.[34] Nasprotno pa se ta sodba nanaša na posebno ureditev ugotavljanja stopnje dampinga na podlagi asimetričnih in simetričnih metod,[35] ki v obravnavnem postopku niso sporna.

29 — V enakem smislu moji sklepni predlogi v zadevi Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Komisija in drugi (C-398/13 P, EU:C:2015:190, točka 91).

30 — Tako sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točki 22 in 55) v zvezi s tako imenovano asimetrično metodo pri določanju stopnje dampinga.

31 — Moj poudarek.

32 — Sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4).

33 — Moj poudarek.

34 — Sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točki 55 in 56).

35 — Sodba Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točka 22).

49. Poleg tega tudi uvodna izjava 7 osnovne uredbe govori proti domnevi neomejene volje zakonodajalca Unije glede izpolnitve obveznosti.

50. V tej uvodni izjavi zakonodajalec Unije govori o smiselnosti določanja normalne vrednosti za države brez tržnega gospodarstva, česar v takšni obliki v protidampinških sporazumih ne najdemo. Iz tega izhaja, da zakonodajalec Unije v zvezi s temi državami ni želel izpolniti obveznosti iz protidampinškega sporazuma in je svojo zakonodajno pristojnost želel izvajati samostojno.

51. Pri tem ni pomembno, ali protidampinški sporazum za navedene države, kot je Svet navedel na ustni obravnavi, glede določanja normalne vrednosti dejansko izkazuje pravno praznino, ki bi jo lahko zakonodajalec Unije z vidika prava STO zapolnil po lastni presoji.[36] Veliko bolj pomembno je, da se je zakonodajalec Unije – kot sicer izhaja tudi iz zgodovine nastanka predpisa, ki jo je pritožnica opisala v svoji pritožbi[37] – zavestno odločil za določen lastni zakonodajni koncept za države brez tržnega gospodarstva, iz česar izhaja, da zakonodajnega akta očitno ni sprejel z namenom izpolnitve obveznosti v smislu sodbe Nakajima.

52. Zakonitosti spornih določb osnovne uredbe tako v primeru neobstoja takšne volje zakonodajalca po izpolnitvi obveznosti ni mogoče presojati na podlagi protidampinškega sporazuma. Izpodbijana sodba je zato pravno napačna.

53. Drugi pritožbeni razlog tako ni utemeljen, zato je treba izpodbijano sodbo že zaradi tega razveljaviti.

54. Zaradi celovitosti je treba v nadaljevanju na kratko predstaviti še tretji pritožbeni razlog.

C – *Tretji pritožbeni razlog*

55. S tretjim pritožbenim razlogom se graja kršitev načela institucionalnega ravnovesja. Zakonodajalec Unije je izključno pristojen za odločanje, katere države se v protidampinškem pravu štejejo za države brez tržnega gospodarstva in kako jih je treba obravnavati.

56. Ta pritožbeni razlog je v tesni povezavi z drugim pritožbenim razlogom,[38] ker se z njim v bistvu graja, da Splošno sodišče s svojo odločitvijo, ki temelji na sodbi Nakajima, neupravičeno ni upoštevalo volje zakonodajalca Unije.

57. Če bo Sodišče sprejelo tukaj zastopano stališče in ugodilo drugemu pritožbenemu razlogu, je tretji pritožbeni razlog nepotreben.

58. Če bo Sodišče nasprotno menilo, da je Splošno sodišče sodbo Nakajima uporabilo pravilno, bi bilo treba o tretjem pritožbenem razlogu odločiti. V zvezi s tem zadošča ugotovitev, da se z uporabo sodbe Nakajima, če je posledica tega ugotovitev nezakonitosti pravnega akta sekundarnega prava, upošteva izražena volja zakonodajalca Unije. Zaradi tega ni mogoče sprejeti stališča, da so si sodišča Unije na podlagi te sodbe prisvojila zakonodajne pristojnosti, ki jim ne pripadajo.

36 — Drugače točka 50 izpodbijane sodbe.

37 — Glej točke od 49 do 96 pritožbe. Izvajanja pritožnice, zlasti na ustni obravnavi, kažejo na to, da je zakonodajalec Unije glede tega vprašanja želel slediti lastnim političnim razmislekom, neodvisno od ciljev STO.

38 — Sklep Komisija/Rusal Armenal (C-21/14 P-R, EU:C:2014:1749, točka 35).

D – *Povzetek*

59. Ker je drugi pritožbeni razlog utemeljen, je treba pritožbi v celoti ugoditi in izpodbijano sodbo razveljaviti.

60. Če bo Sodišče razveljavilo odločitev Splošnega sodišča, lahko samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje (člen 61(1), drugi stavek, prva alternativa, Statuta Sodišča).

61. V obravnavani zadevi stanje postopka Sodišču dovoljuje delno odločitev o zadevi. Kot navedeno zgoraj, je bilo Splošno sodišče v zmoti, ko je na podlagi prvega pritožbenega razloga družbe Rusal Armenal domnevalo kršitev protidampinškega sporazuma. Ta pritožbeni razlog se zavrne kot neutemeljen.

62. Kar zadeva preostale pritožbene razloge, ki jih Splošno sodišče še ni presojalo, zadeva še ni zrela za odločitev. Zadevo je zato treba vrniti v ponovno odločanje Splošnemu sodišču (člen 61(1), drugi stavek, druga alternativa, Statuta Sodišča).

VI – **Stroški**

63. Če je pritožba utemeljena in bo Sodišče zadevo vrnilo Splošnemu sodišču – kot predlagam v obravnavanem primeru – se odločitev o stroških pridrži (obratni sklep iz člena 184(2) Poslovnika Sodišča).

VII – **Predlog**

64. Glede na navedene ugotovitve Sodišču predlagam, naj odloči:

1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 5. novembra 2013 v zadevi Rusal Armenal/Svet (T-512/09, EU:T:2013:571) se razveljavi.

2. Prvi pritožbeni razlog, na katerem temelji ničnostna tožba družbe Rusal Armenal ZAO, se zavrne.

3. Zadeva se vrne Splošnemu sodišču v preizkus drugih pritožbenih razlogov.

4. Odločitev o stroških na obeh stopnjah se pridrži.